

Умови постачання природного газу

1. Підставою для постачання природного газу споживачу є:

наявність у споживача, об'єкт якого підключений до газорозподільної системи, договору розподілу природного газу, укладеного в установленому порядку між споживачем та Оператором ГРМ, та присвоєння споживачу Оператором ГРМ персонального ЕІС-коду як суб'єкту ринку природного газу;

наявність у споживача, об'єкт якого підключений до газотранспортної системи, договору транспортування природного газу, укладеного в установленому порядку між споживачем та Оператором ГТС, та присвоєння споживачу Оператором ГТС персонального ЕІС-коду як суб'єкту ринку природного газу;

наявність у споживача укладеного з постачальником договору постачання природного газу та дотримання його умов;

включення споживача до Реєстру споживачів постачальника у відповідному розрахунковому періоді;

відсутність простроченої заборгованості споживача за поставлений природний газ перед діючим постачальником (за його наявності), що має підтверджуватися письмовою довідкою діючого постачальника або складеним з ним актом звірки взаєморозрахунків, або наявність письмового дозволу діючого постачальника на перехід споживача до нового постачальника.

2. Постачання природного газу споживачу здійснюється за договором постачання природного газу, за яким постачальник зобов'язаний поставити споживачу природний газ у необхідних для споживача об'ємах (обсягах), а споживач зобов'язаний своєчасно оплачувати постачальнику вартість природного газу у розмірі, строки та порядку, що визначені договором.

3. Укладення договору постачання природного газу здійснюється з урахуванням таких вимог:

споживач має право укласти договір постачання природного газу з будь-яким постачальником за умови відсутності простроченої заборгованості за поставлений природний газ перед діючим постачальником, що підтверджується письмовою довідкою діючого постачальника або складеним з ним актом звірки взаєморозрахунків, або за умови наявності письмового дозволу діючого постачальника на перехід споживача до нового постачальника;

договір постачання природного газу укладається на весь очікуваний обсяг споживання природного газу в розрахунковому періоді, необхідний споживачу, або по його точці комерційного обліку, якій присвоєно окремий ЕІС-код.

4. Для укладення договору постачання природного газу споживач має надати постачальнику такі документи:

заяву про укладення договору, в якій зазначити свій персональний ЕІС-код та очікувані об'єми (обсяги) споживання природного газу на період дії договору;

належним чином завірєну копію документа, яким визначено право власності чи користування на об'єкт споживача;

копії документів на право укладання договору, які посвідчують статус юридичної особи чи фізичної особи - підприємця та уповноваженої особи на підписання договору, та копію документа про взяття на облік у контролюючих органах;

письмову довідку діючого постачальника (за його наявності) або складений з ним акт звірки взаєморозрахунків про відсутність простроченої заборгованості споживача за поставлений газ перед діючим постачальником, або письмовий дозвіл діючого постачальника (за його наявності) на перехід споживача до нового постачальника.

5. Договір постачання природного газу повинен містити такі умови, що є істотними та обов'язковими для цього виду договору:

1) місце і дата укладення договору, а також найменування/прізвища, імена, по батькові постачальника і споживача та їх ЄІС-коди як суб'єктів ринку природного газу;

2) предмет договору, відповідно до якого постачальник зобов'язується поставити споживачу природний газ в необхідних для нього об'ємах (обсягах);

3) ЄІС-код точки/точок комерційного обліку споживача, по яких буде здійснюватися постачання природного газу постачальником (за необхідності, якщо по інших точках комерційного обліку постачання газу здійснює інший постачальник);

4) найменування Оператора ГРМ/ГТС, з яким споживач уклав договір розподілу/транспортування природного газу;

5) річні, місячні та/або добові обсяги природного газу, у тому числі в розрізі точок комерційного обліку (за необхідності), та/або допустиме їх відхилення;

6) порядок перегляду та коригування підтверджених обсягів природного газу, у тому числі протягом розрахункового періоду;

7) режими постачання та споживання природного газу протягом розрахункового періоду;

8) ціна постачання природного газу за договором;

9) порядок та строки проведення розрахунків за поставлений природний газ;

10) порядок звіряння фактичного об'єму (обсягу) спожитого природного газу на певну дату чи протягом відповідного періоду;

11) відповідальність сторін за невиконання умов договору та підстави її застосування, у тому числі в разі перевищення споживачем підтверджених обсягів природного газу за відповідний період, а також механізми компенсації і повернення, які застосовуються, якщо рівні якості послуг постачальника за договором не виконуються, зокрема за неточності в рахунку чи його затримці (норма вноситься в договір за згодою сторін);

12) перелік випадків, коли постачання природного газу може бути обмежено/припинено споживачу, та порядок обмеження/припинення, а по споживачу, що не є захищеним відповідно до Правил про безпеку постачання природного газу, затверджених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в нафтогазовій галузі, додаткові вимоги, визначені в зазначених Правилах;

13) порядок зміни постачальника;

14) строк дії договору та умови і порядок його продовження, припинення чи розірвання, у тому числі інформація щодо можливості його одностороннього розірвання;

15) місцезнаходження/місце проживання, банківські реквізити сторін;

16) інформація, що стосується прав споживачів, у тому числі щодо розгляду скарг (вирішення спорів) постачальником, і засоби спілкування та/або публічного оголошення інформації, що подається постачальником згідно з цими Правилами;

17) порядок вирішення спорів;

18) право споживача на отримання інформації, визначеної [Законом України](#) «Про особливості доступу до інформації у сферах постачання електричної енергії, природного газу, теплопостачання, централізованого постачання гарячої води, централізованого питного водопостачання та водовідведення».

6. Постачальник забезпечує споживача необхідними підтвердженими обсягами природного газу відповідно до умов договору постачання природного газу.

За розрахункову одиницю поставленого природного газу приймається метр кубічний природного газу, приведений до стандартних умов і виражений в енергетичних одиницях.

За умови дотримання споживачем умов договору постачання природного газу постачальник, зобов'язаний забезпечити своєчасну реєстрацію споживача в Реєстрі споживачів постачальника (на інформаційній платформі Оператора ГТС) у відповідному розрахунковому періоді.

Постачальник відшкодовує збитки споживачеві за несвоєчасне включення споживача до Реєстру споживачів постачальника за умови дотримання споживачем договору постачання природного газу.

7. Споживач самостійно контролює власне газоспоживання та для недопущення перевищення підтвердженого обсягу природного газу в розрахунковому періоді має самостійно і завчасно обмежити (припинити) власне газоспоживання. В іншому разі до споживача можуть бути застосовані відповідні заходи з боку постачальника, у тому числі примусове обмеження (припинення) газопостачання.

Постачальник має право оперативно контролювати обсяг споживання природного газу споживачем, використовуючи інформаційну платформу Оператора ГТС або інформацію споживача, а також шляхом самостійного контролю обсягів споживання природного газу на об'єкті споживача.

Споживач та його постачальник мають право на коригування протягом розрахункового періоду підтверджених обсягів природного газу відповідно до умов договору постачання природного газу.

Якщо за підсумками розрахункового періоду фактичний об'єм (обсяг) постачання природного газу споживачу його постачальником буде перевищувати підтверджений обсяг природного газу на цей період, споживач має компенсувати постачальнику вартість різниці між підтвердженим обсягом природного газу та фактичним об'ємом (обсягом) споживання природного газу за ціною вартості природного газу, визначеною договором постачання природного газу. При цьому постачальник має право вимагати від споживача відшкодування збитків за перевищення об'єму (обсягу) природного газу.

8. Розрахунки споживача за поставлений природний газ здійснюються за розрахунковий період відповідно до умов договору постачання природного газу.

У випадку недоплати вартості природного газу за розрахунковий період споживач проводить остаточний розрахунок відповідно до умов договору постачання природного газу. У разі переплати сума переплати зараховується в рахунок оплати на наступний розрахунковий період або повертається на поточний рахунок споживача на його письмову вимогу.

Датою оплати рахунка (здійснення розрахунку) є дата, на яку були зараховані кошти на рахунок постачальника.

9. За підсумками розрахункового періоду споживач до 05 числа місяця, наступного за розрахунковим, зобов'язаний надати діючому постачальнику копію відповідного акта про фактичний об'єм (обсяг) розподіленого (протранспортованого) природного газу споживачу за розрахунковий період, що складений між Оператором ГРМ/ГТС та споживачем, відповідно до вимог [Кодексу газотранспортної системи/Кодексу газорозподільних систем](#).

На підставі отриманих від споживача даних та/або даних Оператора ГТС постачальник протягом трьох робочих днів готує та надає споживачу два примірники акта приймання-передачі природного газу за розрахунковий період, підписані уповноваженим представником постачальника.

Взаємовідносини між постачальником і Оператором ГТС щодо обміну інформацією про фактичні обсяги споживання природного газу споживачем регулюються [Кодексом газотранспортної системи](#) та окремим договором транспортування природного газу, укладеним між постачальником та Оператором ГТС.

Споживач протягом двох днів з дати одержання акта приймання-передачі природного газу зобов'язується повернути постачальнику один примірник оригіналу акта приймання-передачі природного газу, підписаний уповноваженим представником споживача, або надати в письмовій формі мотивовану відмову від підписання акта приймання-передачі природного газу.

У випадку відмови від підписання акта приймання-передачі природного газу розбіжності підлягають урегулюванню відповідно до договору або в судовому порядку.

До прийняття рішення судом вартість поставленого природного газу встановлюється відповідно до даних постачальника.

10. Постачальник має право ініціювати/вживати заходів з припинення або обмеження в установленому порядку постачання природного газу споживачу в разі:

проведення споживачем неповних або несвоєчасних розрахунків за договором;

перевищення підтвердженого обсягу природного газу, якщо інше не передбачено договором постачання природного газу;

розірвання договору постачання природного газу;

відмови від підписання акта приймання-передачі без відповідного письмового обґрунтування;

настання заходів, передбачених Правилами про безпеку постачання природного газу, що діють відповідно до вимог [статті 5](#) Закону України "Про ринок природного газу" та поширюються на споживачів, що не є захищеними відповідно до зазначених Правил.

Газопостачання споживачу може бути припинено (обмежено) в інших випадках, передбачених [Законом України](#) «Про ринок природного газу», [Кодексом газотранспортної системи](#), [Кодексом газорозподільних систем](#), [Правилами безпеки систем газопостачання](#).

11. За необхідності здійснення заходів з обмеження або припинення газопостачання споживачу постачальник надсилає споживачу не менше ніж за три доби (для підприємств металургійної та хімічної промисловості - не менше ніж за 5 діб та для споживачів, що є бюджетними установами відповідно до [Бюджетного кодексу України](#), закладами охорони здоров'я державної власності (казенні підприємства та/або державні установи тощо), закладами охорони здоров'я комунальної власності (комунальні некомерційні підприємства та/або комунальні установи, та/або спільні комунальні підприємства тощо) -

не менше ніж за 10 діб) до дати такого припинення повідомлення (з позначкою про вручення) про необхідність самостійно обмежити чи припинити газоспоживання з певного періоду (день, година тощо) та у визначений зі споживачем час має право опломбувати запірні пристрої споживача, за допомогою яких споживач самостійно обмежив чи припинив подачу газу на власні об'єкти. Повідомлення має бути складено відповідно до [форми повідомлення](#), встановленої наказом Міністерства палива та енергетики України від 03 липня 2009 року № 338, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 28 липня 2009 року за № 703/16719, та містити підставу припинення, дату та час, коли споживачу необхідно самостійно обмежити чи припинити споживання природного газу.

Постачальник має право здійснити заходи з обмеження чи припинення газопостачання споживачу через залучення до цих робіт Оператора ГРМ/ГТС. Для цього у постачальника має бути укладений з Оператором ГРМ/ГТС договір на виконання робіт, пов'язаних з припиненням/обмеженням газопостачання споживачам. За необхідності здійснення заходів з обмеження чи припинення газопостачання споживачу Оператором ГРМ/ГТС постачальник надсилає Оператору ГРМ/ГТС відповідне письмове повідомлення (з позначкою про вручення) про необхідність здійснення ним заходів з припинення/обмеження розподілу/транспортування природного газу споживачу, копію якого надсилає споживачу (з позначкою про вручення), в якому повинен зазначити підстави припинення, дату та час, коли необхідно обмежити чи припинити розподіл (транспортування) природного газу на об'єкт (об'єкти) споживача. У такому разі Оператор ГРМ/ГТС відповідно до умов укладеного договору на виконання робіт, пов'язаних з припиненням/обмеженням газопостачання, здійснює відповідне обмеження чи припинення розподілу/транспортування природного газу з дотриманням правил безпеки та нормативних документів, що визначають порядок обмеження/припинення природного газу, зокрема [Кодексу газорозподільних систем](#) або [Кодексу газотранспортної системи](#).

У разі одержання повідомлення про припинення або обмеження постачання природного газу споживач зобов'язаний з дотриманням правил безпеки обмежити (припинити) власне споживання природного газу, а в разі, якщо обмеження (припинення) природного газу буде здійснюватися Оператором ГРМ/ГТС, ужити комплекс заходів, спрямованих на запобігання виникненню аварійних ситуацій, та підготувати власне газоспоживне обладнання до обмеження (припинення) розподілу/транспортування природного газу.

12. У разі усунення споживачем до зазначеного в повідомленні часу фактів, що стали причиною надіслання повідомлення, і при цьому, якщо споживач завчасно (до дня припинення/обмеження) надав постачальнику підтвердні документи (а Оператору ГРМ/ГТС - копії), газопостачання не припиняється (не обмежується).

Відновлення газопостачання здійснюється за погодженням постачальника та після відшкодування споживачем витрат на припинення та відновлення газопостачання, що понесені постачальником та/або Оператором ГРМ/ГТС.

13. У разі виникнення у споживача заборгованості за договором постачання природного газу за домовленістю сторін (постачальника та споживача) може бути укладений графік погашення заборгованості, який оформлюється додатком до договору або окремим договором про реструктуризацію заборгованості.

У разі відсутності графіка погашення заборгованості постачальник має право грошові кошти, отримані від споживача в поточному розрахунковому періоді, зарахувати в рахунок погашення існуючої заборгованості споживача відповідно до черговості її виникнення.

Укладення сторонами та дотримання споживачем узгодженого графіка погашення заборгованості не звільняє споживача від виконання поточних зобов'язань за договором.

У разі відсутності графіка погашення заборгованості або його недотримання чи неоплати поточних платежів постачальник має право у порядку, визначеному цим розділом та договором постачання природного газу, припинити або обмежити постачання природного газу на об'єкт споживача до повного погашення заборгованості.

14. Постачальник має право:

укласти договір постачання природного газу з будь-яким споживачем та за відсутності простроченої заборгованості споживача за природний газ перед діючим постачальником, що підтверджується письмовою довідкою діючого постачальника або складеним з ним актом звірки взаєморозрахунків, або за наявності письмового дозволу діючого постачальника на перехід споживача до нового постачальника поставити природний газ споживачу в періоді, наступному після періоду постачання природного газу діючим постачальником;

отримувати від споживача своєчасну оплату за природний газ відповідно до умов договору;

на безперешкодний доступ (за пред'явленням службового посвідчення) до комерційних вузлів обліку природного газу, що встановлені на об'єктах газоспоживання споживача, для звірки даних фактичного споживання природного газу;

на повну і достовірну інформацію від споживача, з яким укладено договір, щодо режимів споживання природного газу;

на ініціювання процедури припинення (обмеження) постачання природного газу споживачу згідно з умовами договору на постачання природного газу та відповідно до вимог цих Правил;

інші права, передбачені цими Правилами та чинним законодавством.

15. Постачальник зобов'язаний:

дотримуватись вимог цих Правил;

забезпечувати постачання природного газу на умовах, визначених договором постачання природного газу;

забезпечувати відповідно до вимог [Кодексу газотранспортної системи](#) своєчасну реєстрацію споживача у власному Реєстрі споживачів на інформаційній платформі Оператора ГТС за умови дотримання споживачем укладеного із постачальником договору постачання природного газу;

в установленому порядку розглядати запити споживачів щодо діяльності, пов'язаної з постачанням природного газу;

своєчасно надавати споживачу достовірну інформацію, у тому числі передбачену [Законом України](#) «Про особливості доступу до інформації у сферах постачання електричної енергії, природного газу, теплопостачання, централізованого постачання гарячої води, централізованого питного водопостачання та водовідведення», а також дані про фактичні нарахування (обсяг та вартість) за послуги з газопостачання, щоб дати можливість споживачеві регулювати власне споживання природного газу. Заходи щодо надання інформації для споживача мають бути передбачені у договорі постачання природного газу. Жодні додаткові витрати за надання інформації споживачем не оплачуються;

своєчасно повідомляти споживача, якщо постачальник перебуває у процесі ліквідації, або визнання банкрутом, або постачальник проходить по процедурі призупинення/анулювання ліцензії на постачання природного газу, або його ліцензію на

провадження діяльності з постачання природного газу анульовано, або її дію зупинено та про відсутність ресурсу природного газу;

дотримуватися мінімальних стандартів та вимог до якості обслуговування споживачів природного газу;

пропонувати споживачу за договором постачання природного газу вибір способів оплати за природний газ, що постачається і споживається, включаючи банківський платіжний сервіс, онлайн-переказ, поштовий переказ, внесення готівки на рахунок постачальника в касі та/або інші методи, погодження яких має бути справедливим, прозорим і недискримінаційним між споживачами;

створити точки контакту для надання інформації споживачам. Контактні дані і режим роботи кожної контактної точки повинні бути передбачені у договорі постачання природного газу і на веб-сайті постачальника у мережі Інтернет;

надати споживачеві остаточний рахунок (рахунок-фактуру) після зміни постачальника або розірвання договору постачання природного газу не пізніше ніж через шість тижнів після такої зміни або розірвання договору;

у випадку ініціювання виключення споживача із Реєстру споживачів постачальника своєчасно (одночасно з наданням повідомлення Оператору ГТС відповідно до вимог [Кодексу газотранспортної системи](#)) повідомляти споживача про вчинення таких дій;

укласти договір припинення (обмеження) постачання природного газу з Оператором ГРМ, у газорозподільній зоні якого розташований споживач такого постачальника;

виконувати інші обов'язки, передбачені цими Правилами та чинним законодавством.

16. Споживач зобов'язується:

дотримуватись вимог цих Правил;

забезпечувати дотримання дисципліни відбору (споживання) природного газу в обсягах та на умовах, визначених договорами;

своєчасно та в повному обсязі сплачувати за поставлений природний газ на умовах, визначених договорами;

здійснювати комплекс заходів, спрямованих на запобігання виникненню загрози життю або травматизму, пошкодженню обладнання та продукції, негативних екологічних наслідків тощо в разі отримання повідомлення про припинення (обмеження) постачання (розподілу/транспортування) природного газу;

забезпечувати допуск представників постачальника за пред'явленням службового посвідчення на територію власних об'єктів для звірки даних фактичного споживання природного газу;

самостійно обмежувати (припиняти) споживання природного газу у випадках:

порушення строків оплати за договором на постачання природного газу;

відсутності споживача у розрахунковому періоді в Реєстрі будь-якого постачальника на інформаційній платформі Оператора ГТС;

перевищення підтвердженого обсягу природного газу без узгодження з постачальником;

відсутності укладеного договору постачання природного газу;

інших випадках, передбачених цими Правилами та чинним законодавством.

17. Споживач має право:

на отримання природного газу в обсягах, визначених договором постачання природного газу, за умови дотримання його умов;

на одночасне отримання природного газу від декількох постачальників на одну точку комерційного обліку, якій присвоєно окремий ЕІС-код, в одному розрахунковому періоді, за умови укладення договору постачання природного газу з такими постачальниками та після укладення з ними угоди про алокацію відповідно до вимог [Кодексу газотранспортної системи](#);

на безкоштовне отримання інформації щодо цін постачальника на природний газ та порядку оплати;

самостійно припиняти (обмежувати) відбір природного газу для власних потреб з дотриманням вимог чинного законодавства, про що повинен письмово повідомляти всіх суб'єктів ринку природного газу, з якими укладено відповідні договори;

вимагати поновлення постачання природного газу в установленому порядку після усунення порушень і компенсації оплати послуг за відключення та підключення, якщо припинення газопостачання відбулося без розірвання договору постачання природного газу;

інші права, передбачені цими Правилами та чинним законодавством.

18. Споживач, комерційний ВОГ якого віднесено до I категорії (річний обсяг споживання становить більше 3 млн куб. м), має право на одночасне отримання природного газу від декількох постачальників на одну точку комерційного обліку, якій присвоєно окремий ЕІС-код, в одному розрахунковому періоді після укладення з такими постачальниками угоди про алокацію, предметом якої є розподілення об'єму фізичного відбору споживача на відбори кожного постачальника (замовника послуг транспортування), який є стороною цієї угоди.

Угода про алокацію повинна містити такі умови, що є істотними та обов'язковими для цього виду угоди:

1) місце і дату укладення угоди, а також найменування постачальників і споживача та їх ЕІС-коди як суб'єктів ринку природного газу;

2) предмет угоди, яким є розподілення обсягів постачання споживачу природного газу між постачальниками;

3) ЕІС-код точки комерційного обліку споживача, по якій буде здійснюватися постачання природного газу постачальниками;

4) порядок пропорційного розподілення (алокаційний алгоритм) фізичного відбору споживача на відбори кожного постачальника за кожен газову добу;

5) період постачання природного газу, на який розповсюджується дія алокаційного алгоритму;

6) умови припинення угоди про алокацію.

Постачання газу споживачу на умовах угоди про алокацію здійснюється за умови реєстрації угоди про алокацію в інформаційній платформі Оператора ГТС в порядку, встановленому [Кодексом газотранспортної системи](#).

19. Співні питання між споживачем і постачальником щодо постачання природного газу, оплати послуг постачальника, відшкодування збитків тощо мають вирішуватися шляхом переговорів, а у разі недосягнення згоди - у судовому порядку.